

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-07
Besvaras senast
2025-04-28

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:587 Bistånd till SRHR och jämställdhetsarbete

Kvinnors rättigheter är en nyckel till utveckling. Att öka kvinnors möjligheter till utbildning och försörjning bidrar till att förbättra den enskilda kvinnans ställning och främja jämställdhet i stort, och det bidrar dessutom till hela samhällets utveckling. Med ökad jämställdhet minskar risken för krig, och vi får mer demokratiska och välmående samhällen. För att bygga verklig och hållbar jämställdhet krävs att kvinnor aktivt kan delta på alla samhällsnivåer. Genusperspektivet måste därför genomsyra alla områden, oavsett om det handlar om infrastruktursatsningar, handelsavtal eller vapenexport. Det är därför olyckligt att regeringen avskaffade den feministiska utrikespolitiken, som hade det syftet.

Tyvärr ser vi hur arbetet för kvinnors och flickors rättigheter är på tillbakagång. Världen över begränsas kvinnors liv av diskriminerande lagstiftningar och samhällsnormer. Könsdiskriminering är en stor orsak till fattigdom, och kvinnor, som oftast har det verkliga försörjningsansvaret för familjen, saknar ofta de mest basala rättigheterna. Därtill kommer den politiska utvecklingen i stora delar av världen där nationalistiska och fascistiska strömningar går på offensiven. Det är en rörelse som inte sällan bygger sin politiska agenda på repression mot och kontroll av kvinnor och flickor. Situationen har förvärrats avsevärt efter att Donald Trump stoppat allt amerikanskt bistånd och attackerar sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR. Miljontals människors liv står på spel, och särskilt hårt drabbas kvinnor, flickor och hbtqi-personer.

När jämställdheten är under attack måste Sverige ta på sig ledartröjan och på allvar stå upp för flickors och kvinnors rättigheter. Regeringen skriver i reformagendan att jämställdheten är ett svenskt kärnvärde, men det är svårt att ta regeringens ambitioner om jämställdhet på allvar när det ekonomiska stödet till jämställdhet och SRHR inte ökar utan snarare minskar kraftigt. Andelen bistånd som ska bidra till jämställdhet är den lägsta på nära 25 år. Kärnstödet till både UN Women och UNFPA, som gör ett oerhört viktigt arbete för SRHR, har fått minskade anslag. I pengar räknat har bistånd med jämställdhet som huvudsyfte minskat med mer än 2 miljarder kronor mellan 2019 och 2024 – en halvering. Sida konstaterar att man inte når EU:s jämställdhetsmål ”och halkar efter jämfört med andra givarländer”.

Genom arbete för att förändra skadliga normer och bekämpa könsrelaterat våld bidrar biståndet till en mer rättvis och jämlik värld där fler kan leva fritt

och utan rädsla. Med ökad jämställdhet minskar risken för krig, och vi får fredligare, mer demokratiska och välmående samhällen. När biståndet till jämställdhet minskar stannar också den här utvecklingen. När jämställdheten är under attack måste Sverige gå först och samla likasinnade länder till försvar för jämställdhetsarbetet inom biståndet, och framför allt måste vi föregå med gott exempel.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

1. Är statsrådet beredd att ta på sig ett ledande arbete för att utarbeta en strategi tillsammans med likasinnade länder för att möta gapet som uppstått efter USA:s kraftiga nedskärningar av biståndet till SRHR och jämställdhetsarbetet?
2. Kommer statsrådet och regeringen att bryta den nedåtgående trenden och öka biståndet till jämställdhet?
3. Kommer statsrådet och regeringen att se till att integrera jämställdhetsarbetet i all bistånds- och utrikespolitik?

.....

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann